

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. IV. De Regularibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

XVIII. Capitulum sede vacante, ubi fructuum percipiendorum munus habet, Oeconomum unum vel plures decernat. *ibid.* c. 16.

XIX. Item Vicarium infra octo dies à morte Episcopi constituat, vel existentem confirmet, qui saltem in Jure Canonico sit Licentiatus, vel Doctor, vel aliàs idoneus, alioquin Metropolitanus deputet, aut in Ecclesia Metropolitana antiquior Suffraganeus, in exempta Episcopus vicinior. *ibidem.*

XX. Episcopus postea promotus ab Oecono, Vicario, & aliis, etsi fuerint ex Capitulo, rationem possit exigere, eosque punire, licet à Capitulo vel deputatis ab eadem liberationem obtinuerint. *ibidem.*

XXI. Eidem Episcopo Capitulum de scripturis ad Ecclesiam pertinentibus, si ad Capitulum pervenerint, teneatur rationem reddere.

CAPUT IV.

DE REGULARIBUS.

§. I.

Regularibus omnibus communia.

I. **O**Mnes Regulares juxta Regulam vivant, & præcepta ad eorum essentiam, nec non ad communem vitam victum, vestitum, pertinentia fideliter observent. *Sess. 25. de regul. c. 1.* Id ut fiat, curent Superiores in Capitulis & Visitationibus. *ibidem.*

II. Nemini Regularium liceat bona immutabilia vel mobilia qualiacunque, tanquam propria aut nomine conventus possidere; nec liceat Superioribus bona stabilia aliena concedere ad usum fructum, vel usum, commendam, vel administrationem. *ibidem. c. 2.* Administratio autem bonorum ad solos Officiales ad nutum Superiorum amovibiles pertinet. *ibidem.*

III. Mobilium usum Superiores ita permittant, ut paupertati conveniat, & nihil necessarium denegetur. *ibidem.* Si quis aliquid aliter tenere deprehendatur, biennio activâ & passivâ voce careat, & juxta Ordinis constitutiones puniatur. *IV. Con-*
ibidem.

IV. Concedit S. Synodus omnibus Monasteriis, & domibus, etiam Mendicantium, exceptis Capuccinorum & Minorum de Observantia, etiam iis, quibus aut ex constitutionibus erat prohibitum, aut à Pontifice non permissum, ut deinceps bona immobilia possideant. ibidem. c. 3.

V. Si aliqua loca ex prædictis, quibus à Pontifice similia bona possidere permissum est, eis spoliata sunt, eadem illis restituantur.

VI. Is sit quovis loco Numerus Regularium, qui vel ex redditibus propriis Monasteriorum, vel consuetis eleemosynis commodè possit sustentari. ibidem.

VII. Nec de cætero similia loca erigantur sine licentia Episcopi. ibidem.

VIII. Nullus Regularis sine sui Superioris licentiâ quovis prætextu subijciat se obsequio alicujus Prælati, Principis, Universitatis, Communitatis, aut cujuscunque Personæ seu loci, neque privilegium, neque facultas ab aliis obtenta suffragetur. ibid. c. 4.

IX. Regulares à suis Conventibus non recedant, etiam prætextu ad Superiores suos accedendi, nisi ab eisdem missi aut vocati fuerint. Qui sine prædicto mandato in scriptis obtento reperitur, ab Ordinario tanquam desertor instituti puniatur. ibidem.

X. Qui studiorum causâ ad Universitates mittuntur, in conventibus tantùm habitent, alioquin ab Ordinario contra eos procedatur. ibidem.

XI. Superiores quicumque eligantur per vota secreta, ita ut eligentium nomina nunquam publicentur. ibidem. c. 6.

XII. Nec liceat Provinciales, Abbates, aut alios titulares ad effectum electionis constituere, aut suffragia absentium supplere; alias electio irrita sit. ibidem.

XIII. Permittens se eligi in Superiorem titularem ad officia Religionis inhabilis fiat, facultatesque concessæ abrogatæ censeantur, & impostero concedendæ subreptitiæ. ibidem.

XIV. Professio non fiat ante 16. annum expletum, nec ante annum post susceptum habitum in professione peractum; ante facta sit nulla. ibid. c. 18.

XV. Nulla quoque renuntiatio aut obligatio antea facta, etiam

cta, etiã jurata, aut cum hujus favoris expressa renuntiatione sit valida, nisi cum licentia Episcopi, five ejus Vicarii intra duos menses proximos ante professionem; nec alias suum effectum fortietur, nisi secuta professione. *Ibidem.* c. 16.

XVI. Finito tempore Novitiatus Superiores habiles admittant, aut eijciant. *ibidem.*

XVII. Per hæc tamen Sacra Synodus nihil intendit, innovare circa institutum Societatis JESU. *ibidem.*

XVIII. Ante professionem, excepto victu & vestitu tempore probationis ex bonis Novitii vel Novitiæ Monasterio nihil tribuatur Parentibus, vel Propinquis. *ibidem.*

XIX. Abeuntibus ante professionem omnia restituuntur, quod ut fiat, Episcopus etiã per Censuras compellatur.

XX. Religiosus præterdens vim aut metum in ingressu Religionis aut defectum ætatis in professione non auditur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis, non aliter, nisi causas deduxerit coram Superiore suo & Ordinario. *ibidem.* c. 19.

XXI. Si habitum antea dimiserit, non admittatur, sed cogatur ad Monasterium redire, & tanquam Apostata puniatur, nec ullo Religionis suæ privilegio juvetur. *ibidem.*

XXII. Nemo transferatur ad laxiorem Religionem. *Ibidem.* Nec ullus Superior aliquem ad habitum seu professionem admittat, nisi ut in Ordine, ad quem transfertur, sui Superioris obedientiã in claustro perpetuò maneat. Si taliter translatus, licet Canonicorum Regularium fuerit, Beneficia sæcularia omnino incapax existet. *Sess. 14. c. 11.*

XXIII. Non detur licentia cuiquam Regulari occurrere ferendi habitum suæ Religionis. *Sess. 25. de regular. c. 19.*

§. II.

Quibusdam Monasteriis Virorum pæculiaria.

I. Monasteria Episcopis, Capitulis generalibus, item Visitatoribus regularibus non subjecta, infra annum à fine hujus Concilii, & deinde quolibet triennio in Congregationes se redigant, juxta Constit. Innocent. III. in Concil. general. Lugdun. quæ incipit. in singulis, l. 1. de electione & electi potest.

test. ibique aliquot deputent, qui de modo & ordine Congregationes erigendi, & Statuta in iis exequendi deliberent. *sess. 27. de regul. c. 8.* Si intra limites unius provinciae non sit sufficiens numerus, conjungantur duarum vel trium monasteria.

II. Capitula, Praesides, Visitatores talium Congregationum possunt ac tenentur Congregationis suae Monasteria visitare ac reformare, sicut Praesides ac Visitatores in aliis Ordinibus. *ibidem.*

III. Si etiam Metropolitano instante praedicta non fiant, Episcopis ejusmodi Monasteria subiciantur. *ibidem.*

IV. Ordinum capita ac superiores Episcopis non subiecti Monasteria & Prioratus sibi subiectos visitent ex officio, etiam si commendata existant, quare non comprehenduntur iis, quae alias de Visitatione Monasteriorum commendatarum definita sunt. *sess. 21. c. 8. vide p. 2. c. 7. n. 11.*

V. Ipsa quoque Monasteria, quae sunt Ordinum capita juxta constitutiones visitentur. *ibidem. c. 20.*

VI. Durantibus commendis Superiores, correctiones, & spirituale regimen exercentes a Capitulis generalibus vel Ordinum Visitoribus instituantur, salvis in caeteris praefactorum Ordinum privilegiis. *ibidem.*

VII. Monasteriis, Prioratibus, Praepositis, nunc commendatis Regulares ejusdem Ordinis expressè professi praeficiantur. *ibidem. c. 21.*

VIII. Quae verò in posterum vacabunt, non nisi Regularibus spectatae virtutis & sanctitatis conferantur. *ibidem.*

IX. Qui in praesenti Monasteria, quae Ordinum capita ac Primates sunt, sive Abbatias, seu Prioratus, quae filiae illorum capitum nuncupantur, in commendam obtinent, nisi sit eis de regulari successione provisum, infra sex menses solenniter profiteri aut cedere teneantur. *ibidem.*

X. Ne fraudi locus sit, in provisionibus dictorum Monasteriorum qualitas singulorum exprimat. Aliter provisio censetur subreptitia, neque triennali etiam possessione juvetur. *ibidem.*

§. III.

Monialibus propria.

I. Episcopi etiam ut Delegati Apostolici Claustrum Monialium restitui & conservari procurent, juxta Constitutio- nem Bonif. VIII. quæ incipit: Periculoso. in 6. de statu regul. in obediens & contradictores censuris aliisque pœnis etiam invocato brachio sæculari compe- scant. Sess. 25. de reg. c.

II. Quod auxilium ut præbeant, monentur Principes & sub excommunicatione ipso facto incurrenda Magistratibus sæcularibus injungitur. ibidem.

III. Nemini Sanctimonialium post professionem licet exire à Monasteriis etiam ad breve tempus, nisi ex causa Episcopo approbanda. ibidem.

IV. Ingredi autem intra septa monasterii nemini cu- cunque conditionis, sexus, ætatis sine Episcopi sive Superio- ris licentiâ in scriptis obtentâ, sub excommunicatione ipso facto incurrendâ. ibidem.

V. Dare autem tantum Episcopus possit, vel Superior debet licentiam in casibus necessariis, nec alius possit wig- cujusvis indulti. ibidem.

VI. Curent Episcopi & alii Superiores, ut Monasteria Sanctimonialium extra mœnia constituta ad nova vel antea qua Monasteria intra urbes & oppida reducantur, etiam si vocato auxilio brachii sæcularis. ibidem.

VII. Abbatisa, Priorissa & quocunque nomine Præposita, eligatur non minor annis 40. & quæ octo annis post præssam professionem laudabiliter vixerit. ibidem. c. 7.

VIII. Si talis non reperiatur, ex alio ejusdem Ordinis Monasterio eligi possit; si id incommodum Superiori videatur, ex iis, quæ in eodem Monasterio annum trigesimum ce- cesserint, & quinque saltem annis post professionem laudabi- liter vixerint eligatur. ibidem.

IX. Duobus Monasteriis nulla præficiatur; quæ duo vel plura obtinet, uno excepto, cætera intra sex menses re- gnent, aliàs post id tempus omnia ipso jure vacant. ibid.

X. Qui electioni præest Episcopus, sive alius Superior claustra non ingrediatur, sed ante Cancellorum fenestellam audiat vota, vel accipiat. ibidem.

XI. Monasteria quæcunque Monialium S. Sedi immediatè subjecta, etiam Capitula S. Petri vel S. Joannis, ab Episcopis ut delegatis Apostolicis gubernentur. Quæ verò à deputatis in Capitulis generalibus vel aliis Regularibus reguntur, eis relinquuntur. *ibidem. c. 9.*

XII. Admoneantur in Constitutionibus Sanctimonialium, ut saltem singulis mensibus confiteantur, & communi-ent. *ibidem. c. 10.*

XIII. Præter Ordinarium Confessarium alius extraordinarius bis aut ter in anno eis offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. *ibidem.*

XIV. S. Christi Corpus intra chorum vel septa Monasterii Monialium extra publicam Ecclesiam non asservetur, non obstante privilegio &c.

XV. Puella habitum Regularem suscipere volens major sit duodecim annis, antè eam non suscipiat, nec postea ipsa vel alia professionem emitat, prius quàm Episcopus exploraverit, vel eo impedito ejus Vicarius, vel aliquis eorum sumptibus deputandus, ejus voluntatem, libertatem, qualitatem. *ibidem. c. 17.*

XVI. Cujus professionis tempus ne Episcopus ignoret, Præfecta Monasterio eum ante mensẽ moneat, quod si non fecerit, quamdiu Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit. *ibidem.*

XVII. Anathemati subijcit S. Synodus omnes, quomodocunque cogentes aliquam Virginem vel Mulierem, invitam, præterquam in casibus jure expressis, ad ingressum, habitum vel professionem cujuscunque Religionis; item consilium, auxilium, favorem dantes, vel scienter quoquo modo tali actui præsentiam, consensum, vel auctoritatem interponentes. *ibidem.* Item sanctam virginum & aliarum mulierum voluntatem voti accipiendi, vel voti emittendi quocunque modo sine justa causa impediens. *ibidem. c. 18.*

XVIII. Eaque omnia, quæ ante professionem, vel in ipsa fieri oportet, serventur non solum in Monasteriis subjectis Episcopo, sed etiam in aliis quibuscunque, exceptis mulieribus, quæ Pœnitentes ac Convertitæ appellantur. *ibidem.*

§. VI.

Ad executionem spectantia.

I. Omnia & singula in superioribus §§. contenta à Regularibus observentur, non obstantibus privilegiis etiam Mari magno, Constitutionibus & Regulis, etiam juratis consuetudinibus, etiam immemorialibus &c. Sess. 25. de regularibus. c. 22.

II. Si verò Regulares, tam viri, quàm feminae sub aetiori regulâ, vel statutis vivunt, accepta facultate habendi bona stabilia in communi, eos ab eorum instituto & observantia S. Synodus amovere non intendit. ibidem.

III. Episcopi, Abbates, Generales, aliique Superiores Ordinum statim prædicta exequantur. ibidem.

IV. Episcoporum negligentiam Concilia generalia, Regularium Capitula provincialia & generalia, vel in eorum defectum Concilia provincialia per deputationem aliquorum ejusdem Ordinis suppleant ac caveant. ibidem.

V. Regibus, Principibus, Rebuspublicis & Magistratibus in virtute S. Obedientiae S. Synodus præcipit, ut in superioribus contentæ reformationis executione suum auxilium & auctoritatem interponant, quoties fuerint requisiti. ibidem.

CAPUT V.

QUÆDAM ECCLESIASTICIS ET LAICIS COMMUNIA.

§. I.

De Jure Patronatus.

I. **N**emo nisi Ecclesiam, Beneficium, aut Capellam de novo fundaverit, & construxerit, seu jam erectam, quæ tamen sine sufficienti dote fuerit, de suis propriis & patrimonialibus competenter dotaverit, Jus Patronatus impetrare possit, aut debeat. Sess. 14. c. 12. Sess. 25. c. 9.

II. In casu autem foundationis aut dotationis hujusmodi institutio Episcopo, & non alteri reservetur. Sess. 14. c. 12.

II. In